



23.4.2020

ASIA Sammakkolammen vesialueen täyttö, Kuopio

HAKIJA Kuopion kaupunki

HAKEMUS

Kuopion kaupunki on 16.5.2019 aluehallintovirastossa vireille panemassaan ja 6.8.2019 sekä 21.2.2020 täydentämässään hakemuksessa pyytänyt lupaa Sammakkolammen vesialueen täyttämiseen.

Hankkeen tarkoitus

Vesialueen osittaisen täytön tarkoituksena on rakentaa uusi maalatupohja Sammakkolammen luoteis- ja eteläosaan nykyisen rantaviivan vierelle sekä rakentaa tilaa lammen luoteispuolelle uudelle rannan tuntumaan sijoittuvalle leikkipuistolle.

Vesialueen täyttäminen on tarpeen Sammakkolampea kiertävän ladun turvallisuuden parantamiseksi. Nykyinen latu sijaitsee osittain vesialueella ja kulkee lampeen purkavan hulevesilinjan vaikutusalueella. Lisäksi on tarkoitus, että tulevassa yleissuunnitelmassa esitetään lammen ympäri kiertävä, talvikunnossapidettävä, esteetön reitti, jonka toteuttaminen edellyttää ladun siirtämistä lammen eteläpäässä. Tällä alueella puisto on hyvin kapea ja olemassa olevalle maa-alueelle ei sovi rinnakkain talvikunnossapidettävää ulkoilureittiä ja latua. Uusi latuväylä tulee toimimaan talvisin latupohjana ja kesäisin lammen reuna-alueena, josta voi esimerkiksi kalastaa. Tällä hetkellä lammen etelärannalla kulkeva kevyen liikenteen väylä toimii latupohjana talvisin ja osittain latu kulkee lammen jään päällä. Täytön toteuttamisen jälkeen latu ja kävelyreitti saadaan erotettua toisistaan ja latua ei tarvitse enää tehdä jään päälle.

Puiston yleisilme ja turvallisuus kärsii mm. huonokuntoisista ja epäsiisteistä rakenteista ja kalusteista. Puiston kehittämiseksi ja saneeraamiseksi on esiintynyt tarvetta laajemminkin viime vuosina. Vesialueen täyttäminen on tarpeen suunnitelmissa esitetyn uuden leikkipuiston toteuttamiseksi. Täyttöjen toteuttamisen jälkeen puiston alueelle saadaan riittävästi tilaa uuden, lammen rannan tuntumaan sijoittuvan leikkipuiston rakentamiselle.

Hankealue sijaitsee Kuopion kaupungissa Sammakkolammen rannalla kiinteistöillä 297-12-9909-1 (vesialue) sekä 297-012-9903-11 ja 297-012-9904-0 (ranta-alueet). Alueet ovat kokonaisuudessaan Kuopion kaupungin omistuksessa.

Hankkeen kuvaus

Ruoppaus ja täytön rakentaminen

Vesistötäytöt on suunniteltu rakennettavaksi louheesta. Louhetäytön pintaan rakennetaan latuväyliä ja luiskien alueilla kiilaus murskeella ja kasvualustakerros. Leikkipuiston kohdalla louhetäytön ja kiilauksen päälle rakennetaan leikkikentän rakennekerrokset (varaus 60 cm), jotka tarkentuvat suunnittelutyön aikana. Latuväyliä täytön rakenteen tyyppipoikkileikkaus (30.1.2019, 1:100) on esitetty hakemuksen liitteenä 3.3.

Rakennettavan täytön alueelta ruopataan pois löyhä liejusedimenttikerros. Ruopattavan kerroksen paksuus vaihtelee välillä 0,2...2,5 m. Ruoppaus aloitetaan rannalta. Ruopattu tila täytetään louheella, sen päälle rakennetaan louhetäyttö suunnitelman mukaisesti ja täyttö tiivistetään. Tämän jälkeen ruoppausta tehdään täyttölinjan suuntaisesti täytön edetessä louhepenkereen päältä. Täytön seurauksena mahdollisesti nousseet sedimenttimassat poistetaan ruoppaamalla pohjan luonnolliseen tasoon asti. Ruoppauksen kokonaismääräksi on kairaustulosten perusteella arvioitu lammen eteläosan täyttöalueella noin 1 700 m³ ja luoteisosan täyttöalueella noin 700 m³. Yhteensä ruoppausmäärä olisi noin 2 400 m³.

Louhepenkereet rakennetaan vaiheittain ruoppauksen kanssa. Ruoppauksesta huolimatta tulee varautua siihen, että penger voi rakentamisen jälkeen hieman painua (0-10 cm). Painuminen tapahtuu melko nopeasti. Louhetäytöt rakennetaan kokonaisuudessaan suunniteltuun louheen yläpintaan saakka ja sen jälkeen mahdolliset painumat tasataan. Tämän jälkeen rakennetaan täytön pintakerrokset. Täyttömassoja arvioidaan tarvittavan lammen eteläosan täyttöalueella noin 4 000 m³ ja luoteisosan täyttöalueella noin 1 400 m³.

Lammen eteläosaan purkavaa hulevesiviemäriä M315 jatketaan rakennettavan täytön alitse. Nykyiseen purkukohtaan rakennetaan kaivo ja kaivosta louhetäytön alitse lammen pohjalle uusi viemäri M315. Lammen luoteisosaan purkava vanha hulevesiviemäri B400 (1971) puretaan edelliseltä kaivolta alkaen. Purettavan viemärin paikalle rakennetaan uusi M400 hulevesiviemäri. Hulevesiviemäröinti toteutetaan hakemuksen liitteenä 3.1 olevan asemapiirroksen (30.4.2019, 1:500) mukaisesti.

Muihin rakennettuihin verkostoihin täytön rakentaminen ei vaikuta.

Ruoppausmassojen käsittely

Lieju- ja ruoppausmassat tuodaan rantaan, josta kuormauskelpoiset massat siirretään suoraan Kuopion kaupungin Heinjoen läjitysalueelle. Heinjoen alueella on lupa vastaanottaa puhtaita ylijäämämaita, liejuja ja ruoppausmassoja. Sammakkolammen sedimenttiä on tutkittu viimeksi vuonna 2011. Sedimentissä oli paljon eloperäistä ainetta, mutta se oli muuten puhdasta.

Vastaanottopaikalle Kuopion kaupungin Heinjoen läjitysalueelle tehdään ennalta valmiiksi vetisille maille altaita kivennäismaista. Liejut kuljetetaan liejulukollisin perälavoin varustetuilla kuorma-autoilla. Lieju viedään vastaanottopaikalle kaivutyön etenemisen mukaan.

Vesistötiedot

Sammakkolampi (04.281.1.004) kuuluu Vuoksen (04) päävesistöön ja Kallaveden-Ala-Ruokoveden vesistöalueeseen (04.281). Lammen vedet laskevat Mustinlammen ja Pienen-Mustinlammen kautta Savilahteen Pohjois-Kallaveteen. Yleistä hydrologista tietoa lammesta on esitetty taulukossa 1.

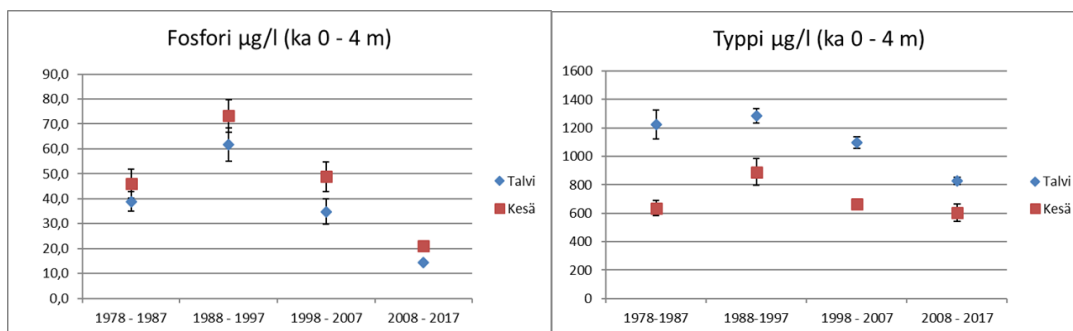
Taulukko 1. Sammakkolammen yleistiedot

Sammakkolampi	04.281.1.004
Vesipinta-ala	4,4 ha
Valuma-alue	37,2 ha
Keskisyvyys	3,0 m
Suurin syvyys	9,0 m
Laskennallinen keskivirtaama	0,003 m ³ /s
Tilavuus	136 000 m ³
Laskennallinen viipymä	1,3 vuotta

Lammen keskivedenkorkeustaso MW on N2000 +135,4 mpy. Vedenkorkeuden vaihtelusta lammessa ei ole mitattua tietoa, mutta vaihtelun on havaittu olevan hyvin vähäistä.

Sammakkolampi on järvityypiltään runsaskalkkinen järvi ja se kuuluu Kuopion kaupungin pienvesien hoito- ja kunnostusohjelman ykkösprioriteettilampiin. Lampea hapetetaan aktiivisesti ja se on vedenlaadun perusseurannassa mukana vuosittain (talvi- ja kesänäynte). Kuopion kaupungilla käytössä olevan laajennetun vedenlaatuluokittelun mukaan Sammakkolammen tila on hyvä. Laajennetun vedenlaatuluokan laskemiseen on käytetty typi-, fosfori- ja klorofylli-a-pitoisuuksia sekä koekalastustuloksia.

Sammakkolampi oli 1970 – 1980-luvulla pahasti rehevöitynyt, mikä oli seurausta sinne johdetuista jätevesistä. Sammakkolammen vedenlaatu on parantunut huomattavasti kahdenkymmenen vuoden aikana ja lammen fosforitasot ovat laskeneet alhaiselle tasolle (kuvat 1 ja 2). Vedenlaatua on saatu parannettua lampeen kohdistetuilla kunnostustoimenpiteillä. Pinta- ja alusveden ravinnepitoisuudet ovat nykyisin kohtuulliset. Myös lammen klorofylli-a tasot ovat nykyluokituksen mukaan hyvät. Heikoimmillaan Sammakkolammen klorofylli-a tasot ovat ylittäneet huonon luokan ylärajan.



Kuva 1. Sammakkolammen keskimääräinen kokonaisfosfori +/- SE pintavedessä neljän vuosikymmenen aikana.

Kuva 2. Sammakkolammen keskimääräinen kokonaistypppi +/- SE pintavedessä neljän vuosikymmenen aikana.

Sammakkolampea on kunnostettu hapettamalla vuodesta 1985 lähtien. Lammessa esiintyi 1970-luvulla leväkukintoja ja kalakuolemia. Hapettamisen aloittamisen jälkeen leväkukintoja ja kalakuolemia ei ole enää havaittu. Hapettamisesta huolimatta hapettomuutta on esiintynyt pohjan lähellä, mutta jo kahdeksasta metristä ylöspäin hapettomuus on nykyisin harvinaista. Viimeisen kymmenen vuoden aikana alusveden hapettomuus on yletynyt korkeimmillaan seitsemään metriin (talvi 2011). Hapettomuutta on esiintynyt hapettimen talviaikaisten käyttökatkojen johdosta. Pääosin Sammakkolammen veden happipitoisuudet ovat olleet hyvällä tasolla.

Sammakkolammen kalastoon kuuluu ahven, särki, ruutana ja hauki. Sammakkolampeen on tehty koekalastus viimeksi vuonna 2008, jolloin kalaston ekologinen tila oli hyvä. Sammakkolammen sedimenttiä on tutkittu viimeksi vuonna 2011. Tulosten perusteella lammen sedimenttiin on kertynyt voimakkaasti eloperäistä ainesta. Sammakkolammen sedimentin tila on parantunut, mutta sen sisäinen kuormitus on edelleen voimakasta.

Kuormitus

Sammakkolampeen tuleva laskennallinen ulkoinen kuormitus on kohtuullista. Sammakkolammen kuormituksen on arvioitu olevan suurimmaksi osaksi peräisin sisäisestä kuormituksesta, joten ulkoisen kuormituksen vähentämiselle ei ole tarvetta. Lampeen kohdistuvaa lisäkuormitusta tulee kuitenkin välttää, koska lammen on havaittu olevan herkkä ulkoiselle kuormitukselle.

Hoito- ja kunnostustoimenpiteet

Hapettimena lammessa toimii Visiox-laitteen muunnos Aqua Turbo. Hapettamisen lisäksi Sammakkolampeen on toteutettu fosforin kemiallinen saostus vuosina 2000 ja 2006, huonokuntoisen alusveden poisto vuonna 1977 ja tehokalastus vuosina 1991, 1996 ja 2000.

Fosforin kemiallinen saostus on vaikuttanut lammen fosforitasojen alenemiseen. Vuonna 2006 tehdyn toimenpiteen jälkeen lammen fosforipitoisuudet ovat pysyneet alhaisena.

Sammakkolampeen on tehty koekalastus vuosina 2001, 2006 ja 2008. Lammen sedimenttejä on tutkittu vuosina 1987, 2003, 2007 ja 2011.

Kuopion kaupungin vuosiksi 2019 - 2023 tehdyn pienvesien hoito- ja kunnostussuunnitelman mukaan Sammakkolammen hapettamista jatketaan edelleen, koska aiempina vuosina on huomattu alusveden happipitoisuuden laskevan nopeasti, jos hapetus keskeytetään. Vuosien 2019 - 2023 aikana Sammakkolampeen tehdään koekalastus kalaston nykytilan selvittämiseksi. Lisäksi Sammakkolammen vedenlaadun seurantaan jatketaan seurantaohjelman mukaisesti kaksi kertaa vuodessa kesällä ja talvella.

Hankkeen vaikutukset

Hankkeen vesistövaikutusten arvioidaan olevan lyhytaikaisia ja paikallisia. Pitkäaikaisia tai laajalle ulottuvia vaikutuksia hankkeella ei arvioida olevan. Merkittävin vesistövaikutus on täyttötöyden lähialueelle ulottuva veden samentuminen. Samentumisen vaikutuksia voidaan vähentää tekemällä ruoppaus- ja täyttötöydet syksyllä tai talvella. Hapettimen talviaikaisen toiminnan varmistamiseksi työ pyritään suorittamaan syksyllä. Virkistyskäyttökaudella työtä ei tehdä ja samentumishaitan leviäminen estetään lahden pohjaan painotettavalla suodatinkangasseinämällä tai vastaavalla ratkaisulla.

Vaikutuksien alueen kalastoon arvioidaan jäävät vähäisiksi. Täyttötöydet ei suoriteta kalojen kutuaikana, eikä työn suorittaminen tule merkittävästi vaikuttamaan kalojen kutumahdollisuuksiin ja elinolosuhteisiin.

Hankkeen vaikutus maisemaan on lähinnä työnaikainen esteettinen haitta. Sammakkolammenpuiston yleissuunnitelman mukaan rannan käyttö selkiytyy yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Viimeistelytöiden valmistuttua alueesta kehittyy monikäyttöinen ja maisemallisesti viihtyisä alue.

Olemassa olevien tietojen perusteella hankealueella ei ole suojeltavia lajeja tai elinympäristöjä eikä hankkeella sen perusteella ole vaikutusta luontoarvoihin.

Hankkeen haittavaikutukset ovat lyhytaikaisia, kuten mahdollisia työnaikaista veden samentumista ja melu- sekä esteettistä haittaa. Liikennöinti lampea ympäröivillä kevyen liikenteen väylillä estyy tai hankaloituu työn suorittamisen ajankohtana. Mahdollisesti lammen hapettimen toiminta täytyy keskeyttää rakennustöiden ajaksi.

Hakijan mielestä hankkeen vaikutukset muuhun vesistön käyttöön ovat vähäisiä. Hanke ei muuta merkittävästi vedenkorkeuksia tai lammen hydrologisia ominaisuuksia eikä siitä aiheudu ennalta arvioiden haitallisia muutoksia ranta-alueille nykytilanteeseen verrattuna. Hanke ei aiheuta erityisesti huomioitavia muutoksia jäänmuodostumisen tai sen lähdön suhteen.

Hakijan mielestä hanke ei aiheuta korvattavaa vahinkoa, haittaa tai muuta edun menetystä naapurikiinteistöjen omistajalle eikä muille vesistöön liittyvien etujen tai oikeuksien omistajille. Hanke ei vaaranna yleistä terveydentilaa, eikä aiheuta vahingollisia muutoksia ympäristön luonnonolosuhteisiin tai vesiluontoon ja sen toimintaan eikä huononna paikkakunnan asutus- ja elinkeino-oloja.

Kaavoitus

Suunnittelualueella on voimassa v. 2002 vahvistettu keskeisen kaupunkialueen yleiskaava, jonka mukaan Sammakkolammen ranta-alueet ovat virkistysaluetta (V merkintä). Kaavamääräyksen mukaan alue säilytetään luonnonmukaisena ulkoilu- ja virkistysalueena. MRL 43 §:n 2 momentin nojalla määrätään, että alueelle saa rakentaa ainoastaan yleistä virkistystoimintaa palvelevia rakennuksia. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus. Lammen kaakkoispuolella virkistysalue rajautuu melko lähellä rantaa julkisten palvelujen ja hallinnon alueeseen (PY merkintä).

Suunnitellut täyttöalueet jakaantuvat kolmen eri asemakaavan alueille. Sammakkolammella ja ranta-alueen lounais- ja eteläosassa on voimassa vuonna 1963 vahvistettu asemakaava (ak3512). Ranta-alueen kaakkois-, itä- ja koillisosassa on voimassa vuonna 1970 vahvistettu asemakaava (ak0434) ja ranta-alueen pohjois-, luode- ja länsiosassa vuonna 1971 vahvistettu asemakaava (ak1520).

Sammakkolammen ranta-alueiden käyttötarkoitukseksi on osoitettu asemakaavojen ak3512 ja ak0434 alueilla puisto ja kaavan ak1520 alueella virkistysalue tai puisto. Kaavamääräyksen mukaan rakentamattomat tontinosat on pidettävä huolitellussa kunnossa ja tontinosille, joita ei käytetä muuhun tarkoitukseen, on istutettava lehtipuita ja pensaita vähintään 1 kpl kutakin ko. alueen 100 m² kohti. Lammen kaakkoispuolella puistoalue rajautuu melko lähellä rantaa kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialueeseen (YK merkintä).

Tarkkailu

Hakija on esittänyt hankkeen vesistövaikutusten tarkkailua työn aikana ja liittänyt hakemukseen ehdotuksen tarkkailusuunnitelmaksi. Tarkkailusuunnitelman mukaan rakentamisen aikaisia vaikutuksia seurataan vedenlaadun seurantapisteeltä, joka on Sammakkolampi 004 (koordinaatit ETRS-TM35FIN 6974767-532765). Tarkkailuohjelma käsittää vertailunäytteenoton ennen töiden aloittamista, täyttötöiden aikaisen näytteenoton kahden viikon välein sekä jälkitarkkailun kahden viikon kuluttua työn päättymisestä ja tämän jälkeen tarvittaessa Pohjois-Savon ELY-keskuksen kanssa sovittavan aikataulun mukaisesti.

Esitetyn tarkkailuohjelman mukaan kentällä mitataan lämpötila ja näkösyvyys ja näytteistä määritetään happi, sameus, kiintoainepitoisuus ja kokonaisfosfori. Näytteenotosyvyydet ovat pinta -1 metri, pinta -4 metriä ja pohja +1 metri.

Tarkkailutuloksista laaditaan yhteenveto kaikkien tulosten valmistuttua. Tulokset toimitetaan Pohjois-Savon ELY-keskukselle, Kuopion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Kuopion kaupungille.

Hankkeen aikataulu

Tavoiteaikataulu työn suorittamiselle on syksy 2020. Mahdollisten aikataulumuutosten vuoksi lupaa haetaan kuitenkin 30.9.2019-31.12.2022 väliselle ajalle.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Aluehallintovirasto on vesilain 11 luvun 7, 10 ja 11 §:ssä säädetyllä tavalla kuuluttamalla asiasta aluehallintovirastossa ja Kuopion kaupungissa varannut tilaisuuden muistutusten tekemiseen ja mielipiteiden esittämiseen hakemuksen johdosta viimeistään 28.10.2019. Kuulutus on erikseen lähetetty asiakirjoista ilmeneville asianosaisille.

Aluehallintovirasto on vesilain 11 luvun 6 §:n mukaisesti pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnon Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, ELY-keskukselta kalatalousviranomaisena sekä Kuopion kaupungilta ja Kuopion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta.

Lausunnot

ELY-keskuksen Y-vastuualue on lausunnossaan todennut, ettei se näe yleisen edun kannalta estettä siihen, että hakijalle myönnetään lupa hankkeeseen hakemusasiakirjojen mukaisesti.

Pohjois-Savon ELY- keskus ehdottaa, että lupamääräyksiin liitettäisiin seuraavia velvoitteita:

Vesistöä kohtuuttomasti samentavia töitä ei saa tehdä 1.6.-31.8. välisenä aikana, joka on vesistöjen käytön yleistä virkistätymiskautta. Jos työ tehdään vesialueen ollessa jäätynä ja työn johdosta jääkansi on rikkoutunut tai sen kantavuus heikentynyt, on nämä kohdat merkittävä asianmukaisesti maastoon.

Louhetäytön rakentamisen seurauksena ylös nousevat pohjamassat tulee poistaa pohjan luonnolliseen tasoon asti.

Täytettäville vesialueille suositellaan lisäämään pohjaan asti ulottuva suojaverho, joka pienentää veden samentumista täyttövaiheessa. Ruopattavien massojen sijoittamisen osalta tulee toimia Heinjoen läjitysalueelle annetun ympäristöluvan mukaisesti (nro 28/2018/1).

Töiden vaikutuksia on tarkkailtava hakemukseen liitetyn vesistötarkkailuohjelman mukaisesti (liite 7). Tarkkailuohjelmaan suositellaan lisäämään pH:n seuranta, koska lampea on aiemmin saostettu alumiinikloridilla ja sen vapautuminen pohjasedimentistä ruoppauksen yhteydessä voi alentaa väliaikaisesti lammen pH:ta.

Työskentelyalueet tulee viimeistellä ja maisemoida ympäristöön sopiviksi töiden päättyessä.

Töiden valmistumisesta tulee ilmoittaa kirjallisesti kahden kuukauden kuluessa Pohjois-Savon ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat vastuualueelle sekä Kuopion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

ELY-keskus kalatalousviranomaisena toteaa, että rantavyöhykkeiden täyttö aiheuttaa yleiselle kalatalousedulle haittaa kalojen lisääntymis- ja poikasalueiden menetyksenä.

Kalastukselle aiheutuva haitta ilmenee kalakantojen lisääntymisedellytysten vähentymisenä ja veden laadun heikkenemisriskin lisääntymisenä. Veden laatuongelmat voivat ilmetä kaloissa makuvirheinä tai edistää hapettomuutta, joka johtaa kalakuolemiin.

Hankkeen vesistövaikutusten tarkkailuohjelmassa tulisi tarkemmin pohtia onko toimivan hapettimen paikka sopiva kohta vesinäytteiden otolle.

Mikäli täyttölupa myönnetään, tulee samentuminen rajata täyttöalueelle pohjaan saakka ulottuvilla suojaseinillä.

Kalataloudellisena kompensationsa esitetään menetettävän rantavyöhykkeen korvaamista. Täyttöalueen jyrkkärantainen reuna tulisi muotoilla matalaksi rantavyöhykkeeksi, joka antaa kaloille suojaa ja sitoo alueelta tulevia sulamis- ja hulevesien kiintoaineita. Hulevesien aiheuttaman liettymisen vähentämiseen tulee voimakkaasti valuma-alueeltaan muokatulla alueella kiinnittää erityistä huomiota. Aluesuunnitelmissa tulee esittää keinoja, joilla Sammakkolammen vedenlaatuominaisuuksia voidaan parantaa kalaston, kalastusmahdollisuuksien ja viihtyvyyden kannalta.

Kuopion kaupunki ei antanut asiasta lausuntoa.

Kuopion kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on lausunnossaan todennut, että täyttötyössä tulisi ottaa huomioon, että Sammakkolampi on suhteellisen pieni lampi (pinta-ala 4,4 ha), joten täytettävät alueet tulisi pitää niin pieninä kuin mahdollista. Täyttö ei myöskään saisi tarpeettomasti huonontaa lammen tilaa tai aiheuttaa haittaa lammen käyttäjille.

Lammessa oleva hapetin joudutaan laittamaan pois päältä ruoppaus- ja täyttötyön ajaksi, jotta voidaan ehkäistä työstä hapettimille mahdollisesti aiheutuvat vauriot. Aiempina vuosina on huomattu Sammakkolammen alusveden happipitoisuuden laskevan nopeasti, jos hapetus keskeytyy. Täten alueelliset ympäristönsuojelupalvelut esittää, että ruoppaus- ja täyttötyöt tulisi ajoittaa syksyyn ja alkutalveen (syys- joulukuu), jolloin hapetin pystyttäisiin pitämään toiminnassa kriittisinä talvikuukausina (tammi-maaliskuu), jolloin vesistöissä luonnollisestikin happipitoisuudet ovat vuoden alhaisimmalla tasolla.

Ruoppaus- ja täyttötoita tehdessä tulisi lisäksi käyttää suodatinkangasseinämää. Sedi-menttitulosten perusteella Sammakkolammen pohjasedimenttiin on kertynyt voimakkaasti eloperäistä ainesta. Suodatinkangasseinämää käyttämällä voitaisiin vähentää kiintoaineen ja pohjasedimenttiin kertyneiden ravinteiden leviämistä ja lisäksi vähentää lammen veden samentumista.

Lisäksi alueelliset ympäristönsuojelupalvelut esittää, että vesistötarkkailuohjelman puitteissa kerätyistä vesinäytteistä laboratoriossa tehtäviin analyysihin lisätään vielä kokonaistypen määrittäminen, jotta vesistön alkutilanteesta ja ruoppauksen/täytön vaikutuksesta vesistön tilaan saataisiin parempi kuva.

Hakijan selitys

Kuopion kaupungin alueellisen ympäristönsuojelun lausunto

Vesistötäytöt on suunniteltu alueelle toivottuja virkistystoimintoja varten (latupohja ja lasten leikkipuisto). Täytöt on pyritty suunnittelemaan siten, että riittävä tila toiminnolle saavutetaan mahdollisimman pienillä täyttöalueilla.

Ruoppaus- ja täyttötöitä voidaan ajoittaa lausunnossa esitetyn mukaisesti syksyyn ja alkutalveen (syys- joulukuu).

Ruoppaus- ja täyttötöitä tehtäessä tullaan käyttämään pohjaan asti ulottuvaa suodatin-kangasseinämää estämään kiintoaineen ja ravinteiden leviämistä.

Vesistötarkkailuohjelmaan voidaan lisätä kokonaistypen määrittäminen, jotta alkutilanteesta ja vesistötyön vaikutuksista saadaan parempi kuva.

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto

Ruoppaus- ja täyttötöitä voidaan ajoittaa syksyyn ja alkutalveen (syys-joulukuu). Kesäaikana em. töitä ei tehdä. Mikäli työn johdosta joudutaan rikkomaan jääkansi tai jään kantavuus heikentyy, merkitään nämä kohdat asianmukaisesti maastoon.

Louhetäytön rakentamisen vuoksi näkyviin ylös nousevat pohjamassat poistetaan pohjan luonnolliseen tasoon saakka.

Ruoppaus- ja täyttötöitä tehtäessä tullaan käyttämään pohjaan asti ulottuvaa suodatin-kangasseinämää estämään kiintoaineen ja ravinteiden leviämistä.

Ruopattavien massojen sijoittaminen toteutetaan Heinjoen läjitysalueelle annetun ympäristöluvan (nro 28/2018/1) mukaisesti.

Vesistötarkkailuohjelmaan voidaan lisätä pH:n seuranta.

Työskentelyalueet viimeistellään ja maisemoidaan töiden päättyessä.

Töiden aloittamisesta ilmoitetaan hyvissä ajoin ennakkoon Pohjois-Savon ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat vastuualueelle sekä Kuopion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Töiden valmistumisesta ilmoitetaan kirjallisesti kahden kuukauden kuluessa Pohjois-Savon ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat vastuualueelle sekä Kuopion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /Järvi-Suomen kalatalouspalvelut - yksikön lausunto

Tällä hetkellä Sammakkolampi on ravinnepitoisuuksien perusteella lievästi rehevä ja sen ravinnepitoisuudet ovat kohtuulliset. Hapettamisen aloittamisen jälkeen lammen happipitoisuudet ovat olleet pääosin hyvällä tasolla. Sammakkolammen tämänhetkistä tilaa voidaan pitää varsin hyvänä.

Hakemuksessa esitetyt täyttöalueet koskevat noin 37 % rantavyöhykkeestä. Lammen tilavuudesta täytön osuus on noin 2,2 %.

Hakija katsoo, että oikein toteutettuna hakemuksessa esitetyt ruoppaus- ja täyttötöitä eivät aiheuta hallitsematonta rehevöitymistä tai pitkäaikaisia vaikutuksia lammen veden laatuun, vaan vaikutukset jäävät lyhytaikaisiksi ja paikallisiksi. Ruoppaus- ja täyttötöiden aikana käytetään pohjaan asti ulottuvaa suodatin-kangasseinämää estämään kiintoaineiden ja ravinteiden leviäminen. Löyhät pohjasedimentit poistetaan louhetäytön alapuolelta ennen louheen asennusta. Edellä mainitulla tavalla tehtynä vesistötyöt eivät aiheuta lausunnossa mainittua ravinteiden ryöpsähtämistä pohjasedimentistä levien käyttöön.

Ranta-alueiden täyttöllä ei ole vaikutusta kelluslehtisten kasvien levittäytymiseen entistä syvemmälle, koska suunnitellussa tilanteessa matalat rantaosuudet vähenisivät jonkin verran nykytilanteesta.

Kaloille sopivat lisääntymis- ja poikasalueet vähenevät lammessa täyttöjen vuoksi. Vastaavia alueita jää edelleen niille ranta-alueille, jotka jäävät täyttöjen ulkopuolelle. Lisäksi yleissuunnitelman mukaan varjostavaa puustoa istutetaan täyttöalueille, joten varjoisia rantapaikkoja on tarjolla myös suunnitelman mukaisessa tilanteessa.

Hakija katsoo, että lausunnossa kalataloudellisena kompensaationa esitetty rantavyöhykkeiden korvaaminen siten, että täyttöalueen jyrkkärantaiset reunat muotoiltaisiin matalaksi rantavyöhykkeeksi, on järkevää vain rajatulla alueella lammen kaakkoisosassa, jossa täyttöalue on matalampaa rantaa ja rannan nykyisen loivan muodon säilyttäminen onnistuu vähäisemmillä täyttölisäyksillä. Muissa kohdissa täyttöjen loiventaminen vaatisi merkittäviä täyttö- ja ruoppauslisäyksiä nykyiseen suunnitelmaan, aiheuttaisi hakemuksessa esitettyä suurempia muutoksia lammen nykytilanteeseen ja pienentäisi lammen vesitilavuutta hakemuksessa esitettyä enemmän.

Lannoitteiden käyttö alueella on vähäistä, eikä se tule tämän suunnitelman toteutuksen myötä lisääntymään.

Valuma-alueelta tuleville hulevesille voidaan selvittää tarkoituksenmukaisia hulevesiratkaisuja.

Sammakkolammen aluesuunnitelmassa esitetään lammen pohjoispäähän laituriratkaisuja, ns. elämyslaituria, joten alueelle on suunniteltu myös kevyempiä ratkaisuja. Täyttöjen tarkoitus on saada tilaa lammen kiertävälle ladulle ja leikkipuistolle. Molemmat ovat merkittävä osa aluesuunnitelman kokonaisuutta ja alueen asukkaille tärkeitä, eikä niitä mahdu toteuttamaan alueelle ilman täyttöjä. Elämyslaituri ja avoimet rannat parantavat myös rantakalastajien kalastusmahdollisuuksia.

Nykyäänkin lampea kiertää latu, mutta se joudutaan tekemään osittain jäälle ja viemään osittain kävelytien kautta. Täytön toteuttamisen jälkeen latu ja kävelyreitti saadaan erotettua toisistaan eikä latua tarvitse enää tehdä jään päälle. Sammakkolampea ympäröivä latu on tärkeä ennen kaikkea hitaammille ja varovaisimmille hiihtäjille, kuten lapsille ja vanhuksille. Vaikka hiihtostadion ja Puijon ladut sijaitsevat melko lähellä Sammakkolampea, ne eivät vaativuutensa vuoksi sovellu kaikille hiihtäjille.

Lausunnossa on esitetty työaikaisen vesistöntarkkailupisteen siirtämistä tarkkailuohjelmasta esitetystä paikasta hapettimen lähettyviltä kauemmaksi hapettimesta (esim. noin 80 m pohjoiseen). Hakija ei pidä sitä tarpeellisena, koska hapetin tulee olemaan pois päältä täyttö- ja ruoppaustöiden aikana, eikä se siten vaikuta näytteenottopisteen vedenlaatuun. Lisäksi työaikaisen tarkkailupisteen on hyvä sijaita samassa paikassa kuin perusseurannan tarkkailupisteen, jotta näytetuloksia pystytään paremmin vertaamaan toisiinsa.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Aluehallintovirasto myöntää Kuopion kaupungille luvan vesialueen täyttämiseen Sammakkolammessa Kuopion kaupungissa.

Vesialueella tehtävät täyttötoimenpiteet ilmenevät seuraavista hakemukseen liitetyistä piirustuksista:

- Asemapiirustus, liite 3.1, 30.4.2019 (1:500)
- Eteläosan täytön pituusleikkaus, liite 3.2, 30.1.2019 (1:500/1:1 000)
- Eteläosan täytön tyypipoikkileikkaus, liite 3.3, 30.1.2019 (1:100)
- Eteläosan täytön paalukohtaisten poikkileikkaukset, liite 3.4, 30.1.2019 (1:200)
- Luoteisosan täytön poikkileikkaukset, liite 3.5, 30.4.2019 (1:200)

Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaan korvattavaa edunmenetystä.

Tämä päätös ei vapauta noudattamasta sitä, mitä maankäyttö- ja rakennuslaissa tai sen nojalla on säädetty.

Lupamääräykset

1. Täyttöalueen jyrkkärantainen reuna tulee muotoilla matalaksi rantavyöhykkeeksi lammen kaakkoisosassa paaluvälillä 90.00 – 170.00.
2. Työt on suoritettava siten ja sellaisena aikana, että vesistön käyttöä ei tarpeettomasti vaikeuteta. Vesistön runsasta samentumista aiheuttavat työalueet on eristettävä muusta vesialueesta pohjaan asti ulottuvilla suojaseinillä. Ruoppaus- ja täyttötöyt tulee ajoittaa syksyyn ja alkutalveen (syys- joulukuu).
3. Täyttötöiden seurauksena syntyvän veden samentuman mahdollista leviämistä suojaseinien ulkopuolelle on tarkkailtava päivittäin. Erityistä huomiota tulee kiinnittää suojaseinien tekniseen toimivuuteen ja mikäli vuotokohtia havaitaan, tulee viipymättä ryhtyä toimenpiteisiin niiden korjaamiseksi. Suojaverho tulee pysyttää paikallaan vesistössä niin kauan, että ranta-alueelta valunnan mukana kulkeutuvan kiintoaineen määrä (samentuma) on riittävästi vähentynyt.
4. Täyttöihin on käytettävä tarkoitukseen sopivia puhtaita maa-aineksia.
5. Täyttöjen seurauksena ylös nousevat massat tulee poistaa vesistöstä luonnolliseen pohjan tasoon. Ne, samoin kuin täyttöjen kohdalta vaihdettavat massat, tulee siirtää pois vesialueelta suunnitelman mukaisesti siten, etteivät ne pääse valumaan takaisin vesistöön. Ruoppausmassat saa sijoittaa ainoastaan sellaiseen kohteeseen, jolla on lainvoimainen asianmukainen lupa sellaisten massojen vastaanottamiseen ja sijoittamiseen.
6. Rakenteet on pidettävä tämän luvan mukaisessa ja tarkoitustaan vastaavassa kunnossa.
7. Täytöt on toteutettava niin, että ne sopeutuvat alueen luontaiseen vesistömaisemaan. Töiden päätyttyä on alue siistittävä ja työskentelyalueet viimeisteltävä ja maisemoitava ympäristöön sopiviksi.
8. Töiden vaikutuksia on tarkkailtava hakemuksessa esitetyn tarkkailusuunnitelman mukaisesti kuitenkin niin, että siihen lisätään pH:n ja kokonaistypen määrittäminen. Tarkkailutulokset on toimitettava heti niiden valmistuttua Pohjois-Savon ELY-keskukselle ja Kuopion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tarkkailua on jatkettava viikoittain niin

kauan kuin vesistövaikutuksia ilmenee. Tarkkailusta on sen päätyttyä laadittava yhteenveto, joka sisältää tarkkailutulokset ja johtopäätökset hankkeen vaikutuksista vesistöön sekä mahdolliset ehdotukset jatkotoimenpiteistä. Yhteenveto on toimitettava tiedoksi Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Kuopion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

9. Ennen töihin ryhtymistä on työn aloittamisen ajankohta sekä lupapäätöksen päivämäärä ja antaja ilmoitettava kirjallisesti Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle ja Kuopion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

10. Hanke on toteutettava neljän vuoden kuluessa siitä lukien, kun tämä päätös on tullut lainvoimaiseksi.

11. Hankkeen valmistumisesta on 60 päivän kuluessa ilmoitettava kirjallisesti aluehallintovirastolle, Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle ja Kuopion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Perustelut

Edellytykset hakemuksen mukaisten täyttöjen ja ruoppausten toteuttamiseksi harkitaan vesilain 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti. Lupa vesitaloushankkeelle on myönnettävä, jos hankkeesta yleisille ja yksityisille eduille saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituviin menetyksiin. Hankkeesta saatavat hyödyt ja aiheutuvat menetykset arvioidaan vesilain 3 luvun 6 ja 7 §:ssä esitetyn mukaisesti.

Vesitaloushankkeen toteuttamiseen liittyviä edellytyksiä harkittaessa on lisäksi otettava huomioon vesilain 2 luvun 7 §:n mukainen vaatimus hankkeen toteuttamisesta niin, ettei siitä aiheudu vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta, jos hankkeen tai käytön tarkoitus voidaan saavuttaa ilman kustannusten kohtuutonta lisääntymistä kokonaiskustannuksiin ja aiheutettavaan vahingolliseen seuraukseen verrattuna. Vesilain 3 luvun 5 §:n mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa on otettava huomioon asemakaava. Lisäksi on otettava huomioon mitä maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetään maakuntakaavan ja yleiskaavan oikeusvaikutuksista. Tämän perusteella viranomaisen on päättääsään alueiden käyttöä koskevien toimenpiteiden toteuttamisesta katsottava, ettei näillä vaikeuteta kaavan toteutumista.

Hankkeen tarkoituksena on rakentaa uusi maalatupohja Sammakkolammen luoteis- ja eteläosaan nykyisen rantaviivan vierelle sekä rakentaa tilaa lammen luoteispuolelle uudelle rannan tuntumaan sijoittuvalle leikkipuistolle.

Vesialueella, joille täytöt sijoittuvat, ei ole voimassa olevassa asemakaavoissa, yleiskaavassa tai maakuntakaavassa alueen käyttöön liittyviä muita kuin virkistysalue- tai puistovarauksia, joten hanke ei ole kaavojen vastainen. Hakija omistaa hankkeeseen tarvittavat maa- ja vesialueet.

Vuoksen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman vuosiksi 2016–2021 tavoitteena on, että hyvässä tilassa olevien vesien tila ei pääse huononemaan. Hanke ei asetetut lupamääräykset huomioon ottaen vaikuta haitallisesti vesienhoitosuunnitelman tavoit-

teen saavuttamiseen. Tarkkailuvelvoitetta koskevalla määräyksellä on varmistettu valvontaviranomaisen välitön tiedonsaanti mahdollisista työn aikaisista ennakoimattomista vaikutuksista.

Hankkeesta koituu hyötyä yleiselle edulle virkistyskäytön parantumisena ja enenemisenä ja uuden leikkipuiston rakentamisen myötä. Hankkeesta aiheutuvana menetyksenä yleiselle edulle voidaan pitää kaloille sopivien lisääntymis- ja poikasalueiden vähenemistä lammessa täyttöjen vuoksi sekä vesistön lyhytkestoista samentumista. Virkistyskäytölle aiheutuvaa haittaa on vähennetty rajaamalla veden laatuun vaikuttavat työvaiheet virkistyskäyttökauden ulkopuolelle. Kalastolle aiheutuvaa haittaa on vähennetty määräyksellä loiventaa rajatulla, tarkoituksenmukaisella alueella täytön muutoin jyrkkärantaisia reunoja.

Hankkeesta yleiselle edulle saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleiselle edulle koituihin haittoihin, joten luvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa.

Sovelletut säännökset

Vesilain (587/2011) 2 luvun 7 §, 3 luvun 4 § 1 momentin 2) kohta, 5 §, 6 §, 7 §, 8 §, 10 §, 11 § ja 18 §

LAUSUNTOIHIN JA MUISTUTUKSIIN VASTAAMINEN

Aluehallintovirasto on ottanut pääosin ELY-keskuksen ja Kuopion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnot huomioon lupamääräyksistä ilmenevällä tavalla.

Hapettimen paikan osalta aluehallintovirasto toteaa hakijan lailla, että sitä ei ole tarkoituksenmukaista siirtää, koska hapetin tulee olemaan pois päältä täyttö- ja ruoppaustöiden aikana, eikä se siten vaikuta näytteenottopisteen vedenlaatuun. Lisäksi työaikaisen tarkkailupisteen on hyvä sijaita samassa paikassa kuin perusseurannan tarkkailupisteen, jotta näytetuloksia pystytään paremmin vertaamaan toisiinsa.

Lupamääräyksellä n:o 1 luvan saaja on velvoitettu muotoilemaan täyttöalueen jyrkkärantainen reuna matalaksi rantavyöhykkeeksi lammen kaakkoisosassa, jossa täyttöalue on matalampaa rantaa ja rannan nykyisen loivan muodon säilyttäminen onnistuu vähäisemmällä täyttölisäyksillä. Lisäksi ilmakuva perusteella lammen koko itä- ja länsirannan rantavyöhyke on matalaa, jota ilmentää kuvassa näkyvä vesikasvusto. Näin ollen kalastolle sopivia lisääntymis- ja poikasalueita jää lammen ranta-alueille vielä riittävästi. Lammen kaakkoisosaan rakennettava hulevesien purkuputken pää läheinen matala rantavyöhyke tulee lupamääräyksen myötä sitomaan alueelta tulevia sulamis- ja hulevesien kiintoaineita.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 5 970 euroa.

Lasku lähetetään myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Maksu määräytyy aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2019 ja 2020 annetun valtioneuvoston asetuksen (1244/2018) mukaisesti. Asetuksen liitteenä olevan maksutaulukon mukaan vesialueen yli 4 000 mutta alle 20 000 m³tr:n täyttöä koskevan hakemuksen käsittelystä perittävän maksun suuruus on 5 970 euroa.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Hakija
Kuopion kaupunki
Kuopion kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Ympäristö ja luonnonvarat
-vastuualue
Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Järvi-Suomen kalatalouspalvelut
Suomen ympäristökeskus

Päätöksestä tiedottaminen

Ilmoitus päätöksestä lähetetään niille, joille hakemuksesta on annettu erikseen tieto, sekä niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa.

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (<http://avi.fi/lupatieto-palvelu>). Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan myös Kuopion kaupungin verkkosivuilla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Liite Valitusosoitus

Asian on ratkaissut johtaja Johanna Ahonen ja esitellyt ympäristöylitarkastaja Keijo Lindberg.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla

VALITUSOSOITUS

LIITE

Valitusviranomainen	Itä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta . Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.												
Valitusaika	Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista sitä määräaikaan lukematta. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta. Valitusaika päättyy 01.06.2020 .												
Valitusoikeus	Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.												
Valituksen sisältö	Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava - päätös, johon haetaan muutosta - valittajan nimi, kotikunta ja mihin valitusoikeus perustuu - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (<i>mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle</i>) - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi - perusteet, joilla muutosta vaaditaan - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faxilla tai sähköpostilla)												
Valituksen liitteet	Valituskirjelmään on liitettävä - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta												
Valituksen toimittaminen	Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle. Valituksen voi tehdä hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Sähköisesti (faxina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.												
Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot	<table><tr><td>käyntiosoite:</td><td>Korsholmanpuistikko 43, 4. krs</td></tr><tr><td>postiosoite:</td><td>PL 204, 65101 Vaasa</td></tr><tr><td>puhelin:</td><td>029 56 42780</td></tr><tr><td>faksi:</td><td>029 56 42760</td></tr><tr><td>sähköposti:</td><td>vaasa.hao@oikeus.fi</td></tr><tr><td>aukioloaika:</td><td>klo 8–16.15</td></tr></table>	käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs	postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa	puhelin:	029 56 42780	faksi:	029 56 42760	sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi	aukioloaika:	klo 8–16.15
käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs												
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa												
puhelin:	029 56 42780												
faksi:	029 56 42760												
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi												
aukioloaika:	klo 8–16.15												
Oikeudenkäyntimaksu	Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään, mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.												

Tämä asiakirja ISAVI/4002/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ISAVI/4002/2019 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Ahonen Johanna 20.04.2020 12:52

Esittelijä Lindberg Keijo 20.04.2020 13:35